

**Қазақстан Республикасының білім беру ұйымдарында
2023-2024 оқу жылында Ата-аналарды педагогикалық қолдау орталығын
іске асыру жөніндегі
ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР**

Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің шешіміне сәйкес, 2023-2024 оқу жылынан бастап орта білім беру ұйымдарында **Ата-аналарды педагогикалық қолдау орталығы** жүзеге асырылады.

Бұл әдістемелік ұсынымдар Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің «Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту, орта, арнаулы, қосымша, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының педагогтері жүргізу үшін міндетті құжаттардың тізбесін және олардың нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 6 сәуірдегі № 130 бұйрығына толықтырулар енгізу» және Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 27 тамыздағы №382 бұйрығының редакциясына өзгертулер енгізу туралы нормативтік құқықтық актілерінің негізінде әзірленді.

Орталықтың *ғылыми-әдістемелік және ақпараттық-ресурстық қызметін сүйемелдеуді* «Өркен» балалардың әл-ауқатын арттыру ұлттық ғылыми-практикалық институты (бұдан әрі – «Өркен» ҰҒПБӘАИ) жүзеге асырады.

Орталықтың мақсаты: қазақстандық балалардың әл-ауқатын позитивті ата-ана болу мәдениетін дамыту арқылы қамтамасыз ету.

Орталықтың міндеттері:

- ата-аналарға ұлттық құндылықтар негізінде жүйелі психологиялық-педагогикалық білім беруді ұйымдастыру;
- Қазақстанның бақытты және табысты азаматтарын тәрбиелеу бойынша ата-аналардың құзыреттерін дамыту;
- позитивті ата-ана болу мәдениетін дамытуда әлеуметтік әріптестердің күш-жігерін біріктіру.

Білім беру ұйымдары деңгейінде Орталықты іске қосу мынадай тәртіппен жүзеге асырылады.

1. Білім беру ұйымдарында Орталықты ашу және жауапты тұлғалар жұмыс тобын (бұдан әрі – жұмыс тобы) құру туралы бұйрық шығару (1-қосымша).

* *Орталықтың жауапты тұлғалар жұмыс тобының құрамына мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, білім берудің әр кезеңіне жауапты мұғалімдер кіреді.*

2. Орталықтың қызметі туралы толықтыруларды Мектепшілік бақылау жоспарына (2-қосымша), Мектептің тәрбие жұмысы жоспарына (3-қосымша) және Сынып жетекшілері әдістемелік бірлестігінің жоспарына енгізу.

3. Мұғалімдердің лауазымдық міндеттеріне ата-аналарға психологиялық-педагогикалық білім беру функциясын енгізу (4-қосымша).

4. Орталықтың қызметі туралы толықтыруларды сынып жетекшісінің (5-қосымша), педагог-психологтің (6-қосымша), әлеуметтік педагогтің (7-қосымша) жоспарларына енгізу.

5. Вариативті компонент және білім беру ұйымының ұсынысы бойынша курс тақырыптарына 20–30% көлемінде өзгерістер енгізе отырып Орталықтың курстарының бағдарламасын бекіту.

6. Орталықтың сабақтарын педагогтер арасында бөлу.

7. Орталық сабақтарының кестесін құру және өткізу орнын анықтау.

Орталық бағдарламасының мазмұны Абайдың «Толық Адам» біртұтас тұлға тұжырымдамасына және балалардың жас ерекшеліктеріне сәкес денсаулық жағдайы, әлеуметтік, эмоционалдық, когнитивтік әл-ауқаты контексіндегі заманауи теорияларына негізделген.

2023-2024 оқу жылының 1 қыркүйегінде 6-7 жастан 10-11 жасқа дейін; 10-11 жастан 14-15 жасқа дейін; 14-15 жастан 17-18 жасқа дейінгі балалардың ата-аналарын **Орталық** курстарының мазмұнымен **таныстыру мақсатында бағдар беретін кездесулер мен сауалнама** жүргізіледі.

Курс жылына сегіз сабақты қамтиды, олардың екеуі немесе үшеуі белгілі бір мектеп үшін өзекті мәселелер мен тақырыптар бойынша өткізілуі мүмкін.

Орталық сабақтары кестеге сәйкес күндізгі оқу түрінде жүргізіледі.

Орталық сабақтары **әртүрлі әдіс-тәсілдермен** өткізіледі:

- семинар-практикумдар, тренингтер, тимбилдинг, іскерлік ойындар және т.б.;
- пікірталас сабақтары (дөңгелек үстел, пікірталастар, талқылаулар және т. б.);
- балалар әл-ауқатының әртүрлі аспектілерін қарастырып жүрген зерттеушілер мен мамандар өткізетін вебинарлар мен тренингтер.

Орталықтың қызметіне белсенді ата-аналар мен аға буын өкілдерін тарту.

Білім беру ұйымының веб-сайтында «Ата-аналарды педагогикалық қолдау орталығы» айдары ашылады, онда сабақ кестесі, ата-аналарға арналған бағдарламалық-әдістемелік материалдар, кері байланыс жасау құралдары, оқыту курсы таңдау бойынша сұранысты мониторингілеуге және зерделеуге арналған материалдар, сондай-ақ Орталықтың цифрлық платформасына сілтеме орналастырылады.

Ата-аналармен байланыс Орталықтың цифрлық платформасында жүзеге асырылады:

- бейнедәрістер, тақырыптық вебинарлар орналастыру;
- ата-аналарға педагог қызметкерлер мен психологиялық-педагогикалық, медициналық және әлеуметтік көмек қызметінің жетекші мамандарының онлайн-кеңесі.

Ата-аналар Орталықтың цифрлық платформасында орналастырылған материалдарды пайдалана алады: курс бағдарламалары, ата-ана тәрбиесіне арналған ресурстардың электрондық каталогі, бейнеұсынымдар, бейнежағдаяттар, сұхбаттар, психологтің кеңестері, тесттер, сауалнамалар, жаднамалар, нұсқаулықтар, бақылау-парақтары, постерлер және т.б.).

Білім беру ұйымы қалалық (аудандық) білім бөлімдеріне Орталықтың қызметін ұйымдастыру мониторингінің материалдарын (ата-аналардың білім алушылардың түрлі жас топтарына сәйкес бағдарламаларды таңдау статистикасы, сабаққа қатысуы) жолдайды.

Білім беру ұйымдары отбасындағы балаларды тәрбиелеудегі проблемалық бағыттарды анықтау мақсатында **ата-аналарға сауалнама жүргізеді**, соның негізінде Орталықтың бағдарламасына енгізу үшін тақырыптар ұсынылуы мүмкін.

Ата-аналардың қанағаттану деңгейі сауалнамасын білім беру ұйымдары білім басқармалары әзірлеген кестеге сәйкес жүргізеді.

Орталық қызметінің тиімділігін анықтау бойынша талдауды «Өркен» ҰҒПБӘАИ білім басқармаларымен келісіп, мониторингілеу және диагностикалық құралдар бағдарламасы арқылы жүзеге асырады.

Орталықтың білім беру барысы, жұмысының қорытындылары педагогикалық кеңестің отырыстарында, ата-аналар жиналыстары мен конференцияларда, қоғамдық форумдарда, ата-аналар оқуларында қаралады, сондай-ақ веб-сайтта, білім беру ұйымы әлеуметтік желілерінің ресми парақшаларында жарияланады.

Әлеуметтік әріптестердің (қоғам өкілдері, ведомстволардың мамандары және т.б.) Орталық қызметінде қатысуы мынадай нысандарда жүзеге асырылады:

- сабақтар өткізу;
- бірлескен жобаларды іске асыру;
- кеңес беру;
- ата-аналар мен балалардың қатысуымен шығармашылық, спорттық, мәдени іс-шаралар (концерттер, театр қойылымдары, марафондар, жәрмеңкелер, көрмелер, флешмобтар, жорықтар) өткізу;
- ашық есік күндері.

Орталықтың жыл сайынға қызметінің қорытындылары Республикалық және өңірлік форумдарда айтылады. Ата-аналардың сөз сөйлеу форматы: TEDx, стендтік баяндама, жоба қорғау, сторителлинг т. б.

Өскелең ұрпақты тәрбиелеу мәселелерінде отбасы мен білім беру ұйымдарының өзара іс-қимылының табысты тәжірибесі мен тиімділігін тарату мақсатында Орталықтың қызметі бұқаралық ақпарат құралдарында, әлеуметтік желілерде кеңінен жарияланады.

ЕСКЕРТУ. 1-7-қосымшаларда Орталықтың жұмысын реттейтін құжаттарды әзірлеу үлгілері ұсынылған.